

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

- ./.
- Hermed fremsendes til orientering i fem eksemplarer de indkomne høringsvar (undtaget svar fra andre ministerier) vedrørende udkastet til den nye bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) samt et tematisk høringsnotat, der kort opridser hovedtrækkene i svarene.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtuv@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Resumé af høringsvar vedr. ny bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU)

VTU har modtaget høringsvar fra i alt 67 høringsparter vedrørende udkast til ny bekendtgørelse om UVVU af 25. november 2004. Heraf var der afgivet bemærkninger i 34 høringsvar, mens 4 høringsparter ikke ønskede at afgive svar.

Ud over de mere specifikke bemærkninger berører svarene samlet set nedenstående 8 temaer i udkastet. I det følgende beskrives de generelle træk i høringsvarene kortfattet.

1. Overordnede bemærkninger.
2. Udvalgenes navne.
3. Hvem kan klage.
4. Hvem kan der klages over.
5. Hvad kan der klages over.
6. Politisk uafhængighed.
7. Processuelle regler m.v.
8. Sanktioner.

Ad 1. Overordnede bemærkninger

Der er generel tilfredshed med, at rammerne for UVVU's virke søges præciseret. Der er således bred opbakning blandt både universiteterne, øvrige forskningsinstitutioner, interesseorganisationer, fagforeninger etc. til udarbejdelsen af en ny bekendtgørelse.

Ad 2. Udvalgenes navne

(Primært udkastets § 1, stk. 1, 3 og 8)

Enkelte høringsvar, bl.a. Rektorkollegiet (RK), et par universiteter, flere forskningsråd og Hvidovre Hospital foreslår med forskellige begrundelser alternative navne for enten ét eller alle udvalg.

Ad 3. Hvem kan klage

(Primært udkastets § 3, stk. 1)

Der er generelt modstand mod forslaget om, at kun parter efter forvaltningsloven kan rejse en sag for udvalgene, hvor det før var enhver. Bl.a. RK, flere universiteter, Det Frie Forskningsråd, herunder flere forskningsråd, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Statens Serum Institut, Socialforskningsinstituttet, Københavns Amt og Lundbeckfonden mener, at alle fortsat skal kunne rejse en sag. Det anføres f.eks., at indskrænkningen ikke harmonerer med kravet om, at sager for UVVU skal have betydning for dansk forskning, samtidig med, at det befrygtes, at vigtige uredelighedssager ikke kan rejses, hvis indskrænkningen opretholdes.

Også UVVU er afvisende over for en sådan indskrænkning, idet det tillige anføres, at indskrænkningen synes at mangle hjemmel i forskningsrådgivningsloven.

Ad 4. Hvem kan der klages over

(Primært udkastets § 1, stk. 5 og 6)

Der er forskellige holdninger til, om det bør defineres, hvem der kan indklages for UVVU. Hvor f.eks. et forskningsråd er positivt over for en afgrænsning, er ATV kritisk med baggrund i, at enhver bør kunne indklages.

Private

Mange hørings svar påpeger, at udvalgene bør kunne prøve redeligheden i både offentlig og privat forskning, sådan at private parter obligatorisk burde være underlagt udvalgenes kompetence. Synspunktet fremhæves bl.a. hos Ph.d-nettet, AC, Det Frie Forskningsråd, herunder flere forskningsråd, Danmarks Farmaceutiske Universitet, ATV, Københavns Universitet (KU) og UVVU.

Bl.a. Danmarks Tekniske Universitet (DTU) anfører, at hvis udvalgene ikke har kompetence ift. private parter, kan det give problemer i relation til offentlig-private forskningssamarbejder.

Kræftens Bekæmpelse efterspørger samtidig oplysninger om, hvordan tilslutningsproceduren for de private parter skal udmøntes, og Humanistisk Fakultet på KU tillige ønsker en præcisering heraf.

Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab finder, at tilslutning skal være en forudsætning for at opnå offentlig forskningsstøtte og for at få et samfinansieret ph.d.-stipendium.

Omvendt udtrykker CO-Industri bekymring for den ansattes retsstilling i forhold til en privat arbejdsgiver, hvis private parter tilsluttes udvalgenes kompetence.

Personer med tilknytning til den danske forskningsverden

En række hørings svar finder ikke, at det er hensigtsmæssigt at kræve, at en indklager skal opfylde et tilknytningskriterium, enten i form af at modtage offentlige danske forskningsmidler, via et indleveret produkt til videnskabelig bedømmelse i det offentlige, eller i kraft af et ansættelsesforhold ved en offentlig

dansk forskningsinstitution. Andre høringssvar efterspørger en præcisering af de foreslåede kriterier.

F.eks. mener Det Frie Forskningsråd, at udvalgene selv bør have lov til at vurdere, om et arbejde udgør et videnskabeligt bidrag, mens bl.a. GEUS, mener, at det er uklart, om UVVU med det foreslåede udelukkes fra at beskæftige sig med EU-finansieret forskning eller forskning finansieret af andre internationale forskningsprogrammidler. I forlængelse heraf udtrykker flere høringssvar bekymring for en begrænsning af UVVU's kompetence til Danmark i lyset af, at forskning er international. Synspunktet kan genfindes hos bl.a. Danmarks Farmaceutiske Universitet, ATV og UVVU.

Dansk Magisterforening mener, at der er uklart, om man skal have fået forskningsmidler eller alene have søgt om midler, mens CO-Industri ønsker præciseret, om man skal have opsøgt dansk videnskabelig bedømmelse.

UVVU er meget kritisk over for de opstillede tilknytningskriterier. Udvalgene mener således, at det er tvivlsomt, om der er hjemmel i forskningsrådloven til en indsnævring af den personkreds, som udvalgene skal have kompetence over for.

Kandidatniveau

Mange høringssvar, bl.a. RK, en række universiteter, flere forskningsråd, ATV, Statens Serum Institut, Den Almindelige Danske Lægeforening, Vestsjællands Amt, Københavns Amt, Lundbeckfonden og UVVU, er meget kritiske over for det foreslåede krav om, at en indklaget skal have gennemført en forskningsbaseret uddannelse på minimum kandidatniveau.

Hovedindvendingerne går på, at man dermed giver "frit lejde" til forskellige persongrupper, der er engageret i videnskabeligt arbejde uden at opfylde det formelle krav til uddannelsesniveau, f.eks. studerende, sygeplejersker, eller ph.d.-studerende indskrevet efter 4+4-ordningen.

Bl.a. Statens Serum Institut, Lundbeckfonden og UVVU påpeger i forlængelse heraf, at kravet dermed vil være i modstrid med international konsensus om de rettigheder og pligter, der følger af at være (med-)forfatter til et videnskabeligt arbejde.

Ad 5. Hvad kan der klages over

(Primært udkastets § 2 og § 5, stk. 1)

Definitioner

Flere høringssvar, bl.a. et forskningsråd, Statens Serum Institut, Socialforskningsinstituttet, Sundhedsvidenskabeligt Fakultet på KU og UVVU, påpeger, at forslaget om, at et produkt skal være udarbejdet på grundlag af en videnskabelig metode, ikke er hensigtsmæssigt ud fra en videnskabelig betragtning. I stedet foreslås det, at produktet skal være udarbejdet "på et videnskabeligt grundlag", at det skal "fremstå som et videnskabeligt bidrag", at det i sin form skal "fremstå som udarbejdet på grundlag af en videnskabelig metode" og lignende.

Tilsvarende er der blandede holdninger til forslaget om, at produktet skal være "afgivet". Bl.a. Sektorforskningens Direktørkollegium (SEDIRK,) og Statens Serum Institut anfører, at betingelsen ikke giver mening, hvis der er tale om et allerede publiceret/offentlig tilgængeligt materiale. DTU påpeger, at det centrale må være offentliggørelsen.

Endvidere anfører flere høringssvar, bl.a. RK, en række universiteter, ATV, Statens Serum Institut, Statsbiblioteket, Københavns Amt, Dansk Magisterforening, Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab og UVVU, at eksemplerne på, hvad der kan udgøre videnskabelig uredelighed, enten bør udgå eller justeres.

Uredelighed versus praksis

Nogle høringssvar påpeger, at UVVU bør kunne udtale sig i sager, der ikke strengt taget udgør videnskabelig uredelighed. Synspunktet kan genfindes hos bl.a. Danmarks Farmaceutiske Universitet og Københavns Amt.

Andre høringssvar, bl.a. RK, flere universiteter og Statsbiblioteket, påpeger modsat, at der bør trækkes en skarp grænse mellem videnskabelig uredelighed og dårlig forskningskvalitet.

Skriftligt produkt

I enkelte høringssvar anføres det, at der også bør kunne klages over andre produkter end skriftlige. F.eks. mener Det Frie Forskningsråd, at dette ville være mest stemmende med den teknologiske udvikling.

Ad 6. Politisk uafhængighed

(Primært udkastets § 6, stk. 3)

Enkelte høringssvar betoner vigtigheden af, at udvalgene agerer ud fra en faglig målestok og er politisk og partsuafhængige. I forlængelse heraf finder bl.a. AC, Dansk Magisterforening og Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, at medlemmerne bør udpeges af videnskabsministeren efter indstilling fra Det Frie Forskningsråd og ikke blot efter høring.

Ad 7. Procesuelle regler m.v.

(Primært udkastets § 8, stk. 1, og § 13, stk. 4)

Quorum-reglerne

Visse høringssvar, bl.a. Aarhus Universitet, Det Frie Forskningsråd og UVVU, mener, at quorum-reglerne (at samtlige medlemmer eller deres suppleanter skal være til stede) kan være vanskelige at opfylde.

Offentliggørelse

Enkelte høringssvar, bl.a. SEDIRK, påpeger, at UVVU's udtalelser automatisk bør offentliggøres efter en sags afslutning i stedet for, som det er foreslået nu, at UVVU kan vælge offentliggørelse.

Ad 8. Sanktioner

(Primært udkastets § 15, stk. 1)

Enkelte hørings svar kommenterer på paletten af de sanktionsmuligheder, som udvalgene har, hvis videnskabelig uredelighed konstateres. Lif påpeger et særligt problemfelt vedr. hyppigt jobroterende læger, hvor der ikke fra afdeling til afdeling findes et fælles register.